

Име

Държавно лесничейство "Звездец", административна принадлежност РУГ Бургас.
Лесоустройствен проект 1998 година, ревизионен период 1987-1997.

Местонахождение

ДЛ "Звездец" е получило името си от едноименното с.Звездец, където е и седалището му. Територията му заема южната част на Бургаска област, като на запад граничи с ДЛ "Средец", на север с ДЛ "Ново Паничарево", на изток с ДЛ "Граматиново", на юг с ДЛ "Малко Търново" и на югозапад границата на стопанството минава по държавната граница с Турция.

Районът на лесничейството е разположен на територията на община гр.Малко Търново, в землищата на числящите се към нея кметства в селата Близнак, Бяла вода, Евренозово, Звездец, Младежко и Стоилово.

Географско положение

ДЛ "Звездец" е разположено в най-южната част на българската част на Странджа планина, непосредствено до държавната граница с Република Турция.

Районът на лесничейството има форма на неправилен четириъгълник с дълъг диагонал северозапад-югоизток около 27 км и къс североизток-югозапад около 19 км въздушно по права линия.

Горският фонд представлява един голям комплекс гора. Само в западната част на лесничейството е разкъсан на 5 бр. малки комплекси, сред земите на селскостопанския фонд и изключените, но неусвоени гори.

Релеф

Релефът на лесничейството е хълмисто-планински, със заравнени била и дълбоки врязани реки и долове. Най-ниската точка в района е над водослива на реките Младежка и Велека - 83 м н.в., а най-високата - 500 м н.в. Преобладават площите с надморска височина от 201 до 300 м н.в. или 57,8% от дървопроизводителната площ на стопанството. Средната надморска височина е 271 м.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	116,3	0,8
полегато (5-10)	1698,2	11,9
наклонено (11-20)	7145,9	50,1
стръмно (21-30)	4937,9	34,7
мн.стръмно (над 31)	357,2	2,5
Общо:	14255,5	100,0

Хидроложки условия

Хидрографската мрежа на лесничейството е част от водосборните басейни на реките Младежка и Велека. Тя се характеризира с относително постоянен режим на дебита на реките Велека и Младежка и непостоянен, силно променлив режим на притоците им. През лятото и началото на есента дебитът им силно намалява и почти всички пресъхват. По-големи реки в района на лесничейството са:

Река Велека, която извира от Турция и първоначално тече в североизточна посока, след което прави остър завой и тече в посока изток - югоизток. В м. "Тракийски лагер" приема водите на р. Младежка и напуска територията на стопанството. Прави много завой по течението си, като образува почти пълни окръжности и елипси, с диаметър до 1 км. Бреговете и са стръмни до много стръмни, обрасли с дървесна и храстова растителност. Приема много притоци като по-важни са: Катун, Стръмния дол, Дженков дол, р. Младежка и други.

Река Младежка, води началото си от Карстовите извори в северозападната част на стопанството. Тече в източна-югоизточна посока и се влива в р. Велека. Приема притоците Студената вода, Бяла река, Големия дол и други.

Геоложки строеж

Странджа е млада планинска верига. В изграждането и вземат участие мезозойските наслаги Триас, Юра и Горна Креда. Основните скали в района на лесничейството са представени от глинести, амфиболови и хлоритови шисти и различни видове варовици. Преобладаващо разпространение имат шистите, които заемат 68,5% от площта на лесничейството. Широко разпространение имат и различните видове варовици, който заема 31,3% от площта. По склоновете на долините на реките Велека и Младежка често се среща смесване на шисти с тънкослойни варовици и върху незначителни площи се срещат речни наноси.

Климатични условия

Според климатичната класификация на Събев и Станев, територията на ДЛ “Звездец” се намира в Странджанския климатичен район, в южната му част, от Южнобългарската климатична подобласт на Континентално-средиземноморската климатична област. Климатът в района на лесничейството може да се характеризира така: сравнително мека зима, с голямо количество валежи, от които 40% сняг; хладна пролет със сравнително малко валежи; лятото е сезон с най-малко валежи и е слънчево, но не много горещо; есента е по-топла и с по-големи валежи от пролетта. Средната годишна температура е 11,3°C, като през всички месеци на годината тя е положителна. Най-ниска е през януари 1,4°C, а най-висока през юли 20,6°C. Средната дата на първата снежна покривка (за станция Звездец) е 11.XII., а на последната е 18.III. Средният брой на дните със снежна покривка е около 90 дни. Средната височина на снежната покривка е около 6 см. Периодите с устойчиво задържане на температурата над 5°C е 268 дни, а над 10°C - 203 дни. Средната продължителност на активния вегетационен период е около 203 дни. Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в Таблица № 2 и Таблица № 3.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Странджански район Южна част (0-600 м н.в.)	10,5 / 12,0	-15,0 / -13,0	33,0 / 36,0
станция Малко Търново (339 м н.в.)	11,3	-22,3	40,5

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Странджански район Южна част (0-600 м н.в.)	800-950	XI, XII	VIII
станция Малко Търново (339 м н.в.)	987	XII	VIII
станция Звездец (271 м н.в.)	751	XII	VIII

Почви

В района на ДЛ “Звездец” са установени следните типове почви: канелена горски излужена, хумусно-карбонатна и алувиално-делувиална.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
алувиално-делувиална	14,0	0,1
канелена излужена	12430,9	87,2
хумусно-карбонатна	1810,6	12,7
Всичко:	14255,5	100,0

Хидрографската мрежа в горския фонд е силно разчленена и дълбоко врязана, но същевременно навсякъде доловете и бреговете земи са обрасли с дървесна растителност и укрепени, поради което поройната дейност е спряна, а подриването на бреговете е без стопанско значение и не се нуждаят от специални укрепявания. Склоновете са обрасли с гори и не се наблюдават ерозионни процеси. Плоскостната ерозия в съвсем ограничени размери се наблюдава в някои голи площи или силно изредени насаждения за реконструкция.

Растителност

Съгласно възприетото горскостопанско райониране на Република България, територията на ДЛ "Звездец" е в Южнокрайграничната горскорастителна област, като обхваща част от подобласт Странджа. По отношение на вертикалното райониране територията на лесничейството попада в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-800 м н.в.), в подпояса на крайречните и лонгозни гори (0-800 м н.в.) и подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-600 м н.в.).

Ю-1-1 - Подпояс на крайречните лонгозни гори (0-800 м н.в.)

В този подпояс попадат съвсем малко площи 12,4 ха или 0,1% от дървопроизводителната площ на лесничейството. Те са ивици край реките Младежка и Велека с алувиално-делувиални почви. Върху тях са създадени тополови култури с единично участие на върба и елша от естествен произход.

Ю-1-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-600 м н.в.)

В този подпояс основно се намират площите на лесничейството - 14211,0 ха или 99,9% от дървопроизводителната му площ. От естествено растящите дървесни видове най-широко разпространение имат благун, зимен дъб, източен бук, цер, обикновен габър и келяв габър. По-ограничено се срещат странджански дъб, брекиня, скоруша, липи, мъждрян, клен и други.

От изкуствено внесените дървесни видове най-големи площи заемат черният и белият бор. Незначително е участието на веймутовия бор и зелената дугласка, а от широколистните червен дъб, акация, сребролистна липа, топола и др.

От храстите най-често срещани са глог, дрян, шипка, леска и др. С по-ограничено разпространение са смрадлика, страндженско вълче лико, мушмула. Единично се срещат пираканта, филирея, калуна, рускус, пистация, памуклийка и др., характерни за странджанската флора и защитени от закона.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	233,9	1,6	1,1	-
Черен бор	883,2	6,2	31,9	0,2
Веймутов бор	2,4	-	-	-
Зелена дуглазка	15,3	0,1	-	-
Червен дъб	5,7	-	7,2	0,1
Зимен дъб	2131,2	15,0	2886,4	20,3
Благун	6254,9	44,0	6698,7	47,1
Цер	2591,4	18,2	2538,7	17,8
Габър	728,7	5,1	368,8	2,6
Бряст	-	-	0,1	-
Явор	0,7	-	0,8	-
Мъждрян	66,1	0,5	13,3	0,1
Орех	2,5	-	0,2	-
Акация	2,4	-	-	-
Космат дъб	6,8	-	6,8	-
Келяв габър	595,4	4,3	361,0	2,6
Брекиня	11,6	0,1	270,4	1,9
Източен бук	600,2	4,3	615,0	4,3
Върба	0,4	-	-	-
Странджански дъб	21,9	0,1	188,5	1,3
Елша	6,1	-	-	-
Кестен	2,1	-	2,1	-
Клен	22,4	0,2	15,5	0,1

Круша	3,5	-	23,1	0,2
Леска	17,8	0,2	17,8	0,1
Дребнолистна липа	-	-	17,3	0,1
Едролистна липа	-	-	5,0	-
Сребролистна липа	10,9	0,1	75,7	0,6
Скоруша	-	-	68,9	0,5
Череша	-	-	7,3	0,1
Шестил	-	-	0,1	-
Планински ясен	3,1	-	1,5	-
тп Bachelieri	0,6	-	-	-
тп Vernirubens	2,2	-	-	-
Киселица	-	-	0,2	-
ВСИЧКО	14223,4	100,0	14223,4	100,0

Характеристика на горския фонд

Площта на горския фонд на ДЛ "Звездец" е 15706,1 ха, като предмет на този лесоустройствен проект са 15460,3 ха и 245,8 ха са горски пасища. За горските пасища е съставен и отделен лесоустройствен проект. Отделно са съставени лесоустройствени проекти за горите предоставени за горски пасища - 245,8 ха, за създадените гори върху селскостопански земи - 39,8 ха и за изключени, но неустроени гори от горския фонд - 4909,6 ха. Площта на чуждите земи сред горския фонд е 42,0 ха - шосета 31,0 ха и реки 11,0 ха. Предоставени на други ведомства, но без да се изключват от горския фонд, са общо 25,8 ха, от които 19,2 ха залесени и 6,6 ха незалесени.

Таблица № 7
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	14223,4	92,0
Незалесена дървопроизводителна площ	32,1	0,2
Недървопроизводителна площ	1204,8	7,8
Горски пасища	245,8	-
ОБЩО:	15706,1	100,0
в тч дървопроизводителна площ	14255,5	92,2

Таблица № 8
Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	1330,0 / 1292,2	8,5 / 9,1
Широколистни високостъблени	11354,5 / 10576,9	72,3 / 74,4
За реконструкция	1850,2 / 1238,8	11,8 / 8,7
Издънкови за прерастване	-	-
Издънкови за превръщане	1170,5 / 1114,6	7,4 / 7,8
Нискостъблени	0,9 / 0,9	-
ВСИЧКО:	15706,1 / 14223,4	100,0

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 9.

Таблица № 9
Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	-	-	-	-	-	-
Защитни	-	-	-	-	-	-
Рекреационни	-	-	-	-	-	-
Защитени	1330,0	1292,2	13913,8	12715,5	15243,8	14007,7
Други	-	-	216,5	215,7	216,5	215,7
Общо ЗРЗТ	1330,0	1292,2	14130,3	12931,2	15460,3	14223,4
Общо ДСФ+ЗРЗТ	1330,0	1292,2	14130,3	12931,2	15460,3	14223,4
Горски пасища	-	-	245,8	-	245,8	-
ОБЩО	1330,0	1292,2	14376,1	12931,2	15706,1	14223,4

В лесоустройственият проект от 1987 година е предвидено общо ползване в размер на 329560 куб.м (средно годишно 29960 куб.м), от което 19810 куб.м годишно от главни сечи и 10150 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 257191 куб.м (средно годишно 23380 куб.м) или 78% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 178362 куб.м (ср. год. 16215 куб.м) или 81,9%, а от отгледни и санитарни сечи 78829 куб.м (ср. год. 7166 куб.м) или 70,6% от предвиденото. Настоящото лесоустройство предвижда общ добив от 299350 куб.м с клони или средно годишно 29935 куб.м – 17315 куб.м добив от главни сечи и 12620 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

Масови заболявания от гъби и нападения от насекомни вредители през голямата част от ревизионния период не са констатирани. Основните насекомни вредители, които се срещат в ДЛ “Звездец”, са педомерка, листоврътка и гъботворка. Сравнително силно нападение на педомерка и листоврътка е регистрирано през пролетта на 1993 година. В последните години се забелязва съхнене при дъбовете, както и на някои иглолистни култури, вследствие нападение от черен имел и трахеомикоза. На фона на масовото съхнене на горите в Странджа планина, в района на лесничейството, то е в значително по-малка степен. Борба със съхненето е водена чрез санитарни сечи.

Много от борвите култури, поради плитката им коренова система, гъсти стени на залесяване и ненавременни отгледни сечи и поради мокрия сняг, страдат от снеголоми и снеговали.

От различни повреди са засегнати общо 2460,2 ха - 17,3% от залесената площ. Най-големи по площ са повредите от съхнене - 1075,5 ха, в т.ч. благун - 709,5 ха, зимен дъб - 281,0 ха, цер - 40,7 ха и др. Следват повредите от гниене - 713,2 ха, в т.ч. благун - 237,2 ха, източен бук - 197,4 ха, цер - 183,1 ха и трахеомикоза - 156,1 ха.

Странични ползвания

Таблица № 10
За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1987-1997) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (1998-2007) средногодишно
Паша - площ	хектари	916,0	617,8	6544,6 (в тч кози 161,7)
Едър добитък	брой	5925	110	6545
Дребен добитък	брой	36636	2075	32723 (в тч кози 134)
Билки	тона	-	7	5

Лечебни растения

Няма данни.

Видове от “Червена книга на НР България” и защитени от закона

Данни за растителни и животински видове с природозащитен статус са дадени при описанието на растителността и при защитени природни обекти.

Фауна – видов състав:

Клас	Разред	Видове
Бозайници	Чифтокопитни	сърна, муфлон, дива свиня
	Зайцеподобни	заек
	Гризачи	катерица, обикновено горска мишка, полска мишка, сив плъх, воден плъх
	Насекомоядни	таралеж, къртица
	Прилепи	остроух нощник, дългопръст нощник
	Хищници	чакал, лисица, дива котка, язовец, белка, видра
Птици	Кокошеви	фазан, яребица, пъдпъдък
	Гълъбови	гривяк, гургулица, гугутка

	Пеликанови	къдроглав пеликан, голям и малък корморан
	Щъркелови	лопатар
	Гъскови	зеленоглавка, зимно и лятно бърне; мигранти – голяма и малка белочела гъска, червеногуша гъска, сива гъска, ням лебед, червен ангъч, сива патица, потапница
	Дъждосвирцови	малка рибарка
	Дневни грабливи	обикновен мишелов, голям и малък ястреб, белошипа и черношипа ветрушка, орел рибар, малък креслив орел
	Нощни грабливи	горска улулица, забулена сова, кукумявка
Влечуги	Костенурки	шипобедрена и шипоопашата костенурка
	Люспести	зелен гуцер, жълтокоремник, слепок, пепелянка, обикновена водна змия, пъстър смок, смок мишкар, стрелец, вдлъбнаточел смок, безкрак гуцер
Риби	Есетрови	моруна, есетра, чига, виза, пъструга
	Селдови	дунавска скумрия (карагъоз), малка дунавска скумрия (харип, блеч), дунавска пъстърва
	Щукови	обикновена щука
	Шаранови	див шаран, шаран, каракуда, толстолоб, платика, червеноперка, бабушка, распер, уклей, бяла мряна, морунаш, сом, гулеш, щипок
	Трескови	михалца
	Костурови	бяла риба, бибан, обикновен костур, попчета, слънчева риба

Защитени територии

На територията на ДЛ “Звездец” са обявени следните защитени природни обекти:

Защитена местност “Велека”, обявена със заповед № 76/18.01.1989 год. на КОПС при МС за запазване първичните горски екосистеми от благун, цер, зимен дъб, странджански дъб, източен бук, красивите скални образувания в живописния каньон на р. Велека, пещерите и останки от стара крепост, и гнездилища на редки видове птици.

Защитена местност “Кривинизово”, обявена със заповед № 332/16.05.1991 год. на МОС за запазване естествените горски съобщества от благун, цер, източен бук и гнездилища на двойка малък лещояд, фигуриращ в “Червената книга на България”.

Защитена местност “Моряне”, обявена със заповед № РД-180/08.07.1994 г. на МОС за запазване естествените местообитания на защитени и редки видове птици.

Защитена местност “Босна”, обявена със заповед № 170/06.02.1990 год. на ДКООС към МС за запазване гнезда на малък орел, защитен от закона вид и включен в “Червената книга на България”.

Природна забележителност “Пещера и извори на р.Младежка”, обявена със заповед № 4051/29.12.1973 год. на МГГП за запазване на интересни скални образувания, пещера и древно градище.

Природна забележителност Пещера “Елена дупка”, обявена със заповед № 206/23.03.1981 год. на КОПС при МС за запазване на интересни скални образувания.

Природна забележителност “Находище на странджански дъб”, обявена със заповед № 521/20.05.1985 год. на КОПС при МС, като естествено находище на странджански дъб (лъжник).